

NORDRE LAND KOMMUNE

MØTEINNKALLING FOR NORDRE LAND UNGDOMSRÅD

TID: 24.09.2015 kl. 12.00

STED: FORMANNSKAPSSALEN, 2. ETG., RÅDHUSET

*Eventuelle forfall meldes på telefon 61 11 60 46
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.*

SAKSLISTE:

Sak nr. Innhold:

13/15

ORIENTERINGER

14/15

SØKNAD OM FRITAK FRA UNGDOMSRÅDET PÅ GRUNN AV FLYTTING

15/15

**NY UNGDOMSPOLITIKK OG PLANSTRATEGI FOR OPPLAND - INNSPILL FRA
NORDRE LAND UNGDOMSRÅD**

NORDRE LAND KOMMUNE, den 18. september 2015

.....
Vilde Kjeldsrud
leder

Lnr.: 13576/15
Arkivsaksnr.: 15/3320
Arkivnøkkel.: 033

Saksbehandler: LFU

Utskrift til:

ORIENTERINGER

1. Revidering av Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
v/Ann Kristin Berget
2. Rullering av Trafikksikkerhetsplanen v/Maren Øversveen
3. Samarbeidsmøte med ungdomsrådene i Etnedal og Søndre Land v/Svein Ladehaug
4. KS – Kommunespillet v/Svein Ladehaug

NORDRE LAND KOMMUNE, den 18. september 2015

Jarle Snekkestad
rådmann

Liv Furuseth

Lnr.: 13579/15
Arkivsaksnr.: 15/3212
Arkivnøkkel.: 033

Saksbehandler: LFU

Utskrift til: Maren Øversveen, Sekretariatet, Parken Ungdomsklubb

SØKNAD OM FRITAK FRA UNGDOMSRÅDET PÅ GRUNN AV FLYTTING

Sammendrag:

Maren Øversveen innvilges fritak fra verv i Nordre land Ungdomsråd

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Søknad

Saksopplysninger:

Maren Øversveen har i epost 28.08.2015 søkt om fritak fra verv i Nordre Land Ungdomsråd. Hun flytter til Lillehammer for å gå på skole. Hun er fast medlem og representerer Parken Ungdomsklubb.

Vurdering:

Da Maren Øversveen flytter til Lillehammer for å gå på skole, vil hun ikke ha mulighet til å møte på møtene i Nordre Land Ungdomsråd. Hun gis derfor fritak fra verv i Ungdomsrådet.

Første vara fra Parken Ungdomsklubb, som er Espen Lappen, rykker da opp som fast medlem og Parken Ungdomsklubb anmodes om å velge en ny vararepresentant.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde Ungdomsrådet til å fatte slikt vedtak:

1. Maren Øversveen gis fritak fra verv i Nordre land Ungdomsråd.
2. Espen Lappen rykker opp som fast medlem i Nordre land Ungdomsråd.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 18. september 2015

Jarle Snekkestad
rådmann

Liv Furuseth

Lnr.: 13481/15
Arkivsaksnr.: 15/798
Arkivnøkkel.: 026 &37

Saksbehandler: SVL

Utskrift til:

- Ung i Oppland v/ungdomskoordinator

NY UNGDOMSPOLITIKK OG PLANSTRATEGI FOR OPPLAND - INNSPILL FRA NORDRE LAND UNGDOMSRÅD

Sammendrag:

Fra Ung i Oppland er ungdomsrådet bedt om å komme med innspill til arbeidet med ny ungdomspolitikk og planstrategi for Oppland.

Rådmannen legger saken fram uten forslag til vedtak.

Vedlegg:

- Udatert brev fra Ung i Oppland; Innspill til ny ungdomspolitikk og planstrategi fra 2016.
- Ung i Oppland – ungdomspolitikk for Oppland fylkeskommune 2012 – 2015.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Sak 7/15, Regional planstrategi – innspill fra Nordre Land Ungdomsråd.

Saksopplysninger:

I sak 7/15 uttalte ungdomsrådet seg i forbindelse med Oppland fylkeskommunes arbeid med ny planstrategi. Denne uttalen ble gjort med utgangspunkt i den store Folkehelse- og levekårsundersøkelsen i Oppland. I udatert brev fra Ung i Oppland v/ungdomskoordinator Sigrun Tomt Ulset, utfordres nå ungdomsrådet til å komme med innspill til ny ungdomspolitikk og planstrategi for Oppland. Ungdomsrådet blir denne gang bedt om å besvare følgende spørsmål:

1. Hva er de viktigste områdene som må være på plass for at ungdom skal trives og ha det godt i deres kommune/region?
 - a. Sett opp en prioritert liste over områdene og en kort forklaring.
 - b. Sett opp forslag til hvordan man kan sørge for at disse områdene kommer på plass.
2. Hvilke muligheter har ungdom i kommunen/regionen dere bor i?
 - a. Skriv opp en liste over de viktigste mulighetene som finnes og som er godt ivaretatt.

3. Hvilke utfordringer har ungdom i kommunen/regionen dere bor i?
 - a. Skriv opp en prioritert liste over utfordringer og hva dere mener er årsaken til disse utfordringene.
 - b. Skriv forslag til hva som kan gjøres for å ta tak i disse utfordringene.

Vurdering:

Selv om det kan virke litt rart at fylkeskommunen på nytt ber om innspill til arbeidet med ny planstrategi, anbefaler rådmannen ungdomsrådet om å besvare spørsmålene fra Ung i Oppland på best mulig måte. Særlig viktig for prosessen videre er det at svarene denne gang også skal brukes i arbeidet med å utforme ny ungdomspolitikkk for Oppland.

Rådmannen mener ungdomsrådet bør uttale seg på fritt grunnlag, og legger saken fram til behandling uten forslag til vedtak.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde ungdomsrådet til å fatte slikt vedtak:

Saken legges fram uten innstilling.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 16. september 2015.

Jarle Snekkestad
Rådmann

Svein Ladehaug

INVITASJON

INNSPILL TIL NY UNGDOMSPOLITIKK OG PLANSTRATEGI FRA 2016

Ung i Oppland – ungdomspolitikken til fylket går ut i 2015 og det skal utarbeides en ny. Dette arbeidet starter høsten 2015 når nye fylkespolitikere er på plass etter valget. Ungdomspolitikken skal peke på hvilke områder det skal satses på for at ungdom skal trives og ha det godt i fylket vårt.

Det skal også utarbeides ny planstrategi for fylkeskommunen, som sier noe om hvilke planer fylkeskommunen skal ha og hvilke områder som er viktige for en god utvikling i Oppland.

I forkant av dette arbeidet jobber Ung i Oppland – arbeidsgruppa med å lage et godt og bredt kunnskapsgrunnlag på ungdomsområdet, til nye politikere. Ungdomsmedvirkning og ungdommens innspill til dette arbeidet, blir et viktig grunnlag for oss å ta med videre. Som en del av denne prosessen kjørte vi nå i august et framtidswerksted som var åpent for all ungdom i Oppland. Her fikk vi inn mange og gode innspill og temaer på hva som er viktig for ungdom i fylket vårt.

I tillegg til dette ønsker vi innspill fra alle ungdomsrådene i Oppland og som utgangspunkt kan dere jobbe med spørsmålene under. Da får vi konkretisert de viktigste mulighetene og utfordringene som finnes i deres kommune/region.

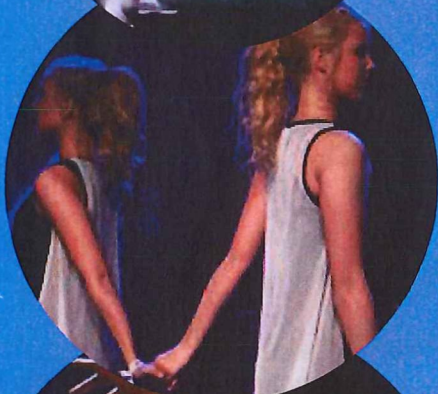
1. Hva er de viktigste områdene som må være på plass for at ungdom skal trives og ha det godt i deres kommune/region?
 - a. Sett opp en prioritert liste over områdene og en kort forklaring.
 - b. Sett opp forslag til hvordan man kan sørge for at disse områdene kommer på plass.
2. Hvilke muligheter har ungdom i kommunen/regionen dere bor i?
 - a. Skriv opp en liste over de viktigste mulighetene som finnes og som er godt ivaretatt.
3. Hvilke utfordringer har ungdom i kommunen/regionen dere bor i?
 - a. Skriv opp en prioritert liste over utfordringer og hva dere mener er årsaken til disse utfordringene.
 - b. Skriv forslag til hva som kan gjøres for å ta tak i disse utfordringene.

Innspill sendes til sigrun.tomt.ulset@oppland.org innen 1. oktober.

Med vennlig hilsen

Sigrun Tomt Ulset
Ungdomskoordinator
(på vegne av Ung i Oppland – arbeidsgruppe)

UNG
i OPPLAND

OPPLAND
fylkeskommune

UNG I OPPLAND

Ungdomspolitik for Oppland fylkeskommune 2012-2015

Forord

Ungdom er en ressurs! Det er ingen fluskel, men noe vi jobber etter i Oppland fylkeskommune stadig. Vi vil tilrettelegge Opplandssamfunnet slik at ungdom føler at de er verdt noe og at de trengs.

Som fylkesordfører ser jeg hvor viktig det er å tenke langt fram. De oppgavene vi utfører i dag, skal våre unge overta en gang i framtida. For å utføre dem på en god måte, må de få trening, oppmuntring og kunnskap mens de er unge. Ungdom skal dessuten oppleve en egenverdi i det å være ung akkurat nå, de må få gode mestingsopplevelser som gjør at de lever et godt ungdomsliv der de får utvikle og utfolde seg.

Unge som opplever mestring kan sprengre grenser i forhold til hva de kan utføre. De kan greie det de ikke ante at de kunne fordi de fikk muligheten, fordi det var tilrettelagt for slike gode opplevelser og fordi de hadde voksne rundt seg som trodde på dem. Slik kan ungdom bli en ressurs for seg selv og andre.

Når du jobber med en elevbedrift lærer du å sette opp et budsjett og å holde deg til det. Men du lærer så mye, mye mer! Du lærer at det er viktig at andre kan regne med deg! At andre har forventninger til hva du kan utføre, at andre er avhengig av deg. Alle vil vel bli regnet med. Så fint å få muligheten.

Og når du skal stå på en scene og sette opp et stykke sammen med andre, lærer du jo mye mer enn å synge, snakke eller spille. Du lærer å vinne et publikum sammen med andre, du lærer å oppmuntre, å holde avtaler, å hente ut krefter og egenskaper du ikke visste du hadde. En viktig erfaring og en artig reise!

Nettopp for å gi ungdom i Oppland slike muligheter til vekst og blomstring, til mestring og utvikling, har Oppland fylkeskommune utarbeidet en bevisst ungdomspolitik med mange konkrete tiltak. Vi vil gi ungdom mer av det gode. Dette er et viktig bidrag.

Lillehammer 09.08.12

Gro Lundby
Gro Lundby
Fylkesordfører

Fotos:

Forside: Gaute Greng, Trine Bjervig/Trygg Trafikk, Oppland fylkeskommune
Side 3: Hafjell Alpinsenter, Jørgen Skaug
Side 4: morguefile.com, Jørgen Skaug
Side 5: Sarabi, Anette Nygjerdet
Side 6: morguefile.com, Oppland fylkeskommune, Jørgen Skaug
Side 7: Oppland fylkeskommune, Terje Kongsrud
Side 8: Marit Sletten, Jørgen Skaug
Side 9: Hafjell Alpinsenter, Oppland fylkeskommune
Side 10: Oppland fylkeskommune
Side 11: Oppland fylkeskommune, morguefile.com
Side 12: Oppland fylkeskommune
Side 13: Oppland fylkeskommune, Marit Sletten
Side 14: Jørgen Skaug

Side 15: Marit Sletten
Side 16: Torbjørn Olsen
Side 17: Terje Kongsrud, Hafjell Alpinsenter
Side 18: Jørgen Skaug
Side 19: Anette Nygjerdet
Side 20: Trine Bjervig/Trygg Trafikk
Side 21: Opplandstrafikk, Trine Bjervig/Trygg Trafikk
Side 22: morguefile.com
Side 23: Brit Holø, Oppland fylkeskommune
Side 24: morguefile.com

Trykk: Andvord Grafisk
Layout: Oppland fylkeskommune

Innhold

1. Innledning.....	4
2. Mandat og prosess.....	5
3. Avgrensning i ungdomspolitikken.....	6
4. Oppland fylkeskommune sin rolle.....	7
5. Brukere av ungdomspolitikken.....	8
6. Status ungdomssatsing i dag.....	9
7. Mål og hovedsatsingsområder.....	11
7.1. Ung skaperkraft.....	13
7.2. Bolyst.....	15
7.3. Sunn og aktiv.....	17
7.4. Ungdomsmedvirkning.....	19
7.5. Ungdom og trafikksikkerhet.....	21
7.6. Oppland i verden.....	23

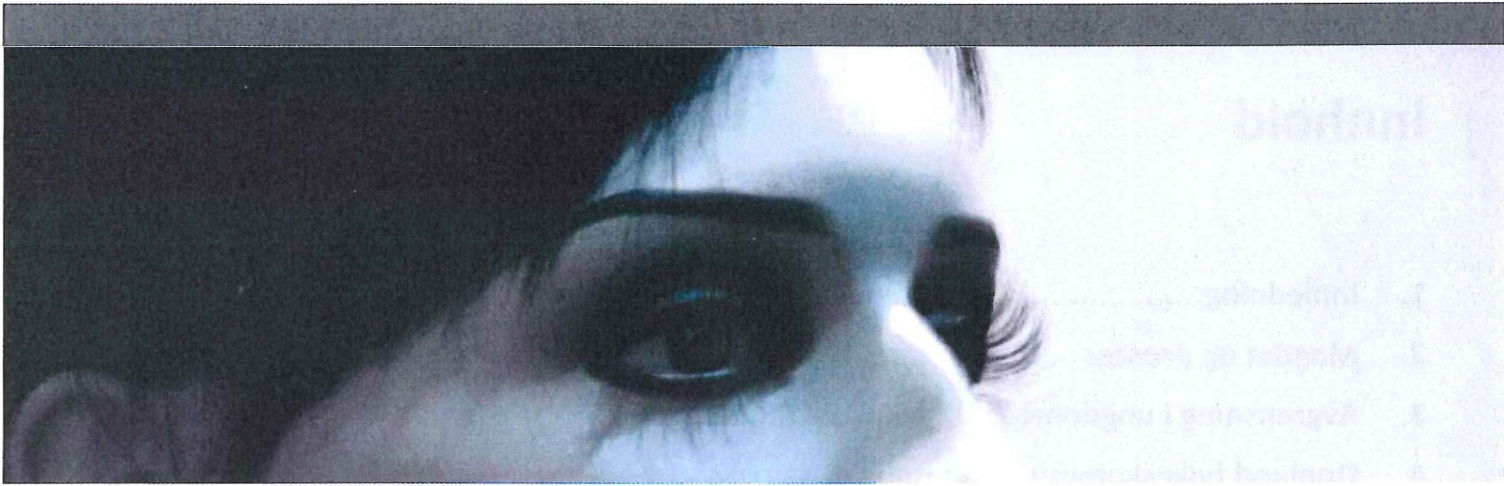
facebook

UNG
i OPPLAND

OPPLAND
fylkeskommune

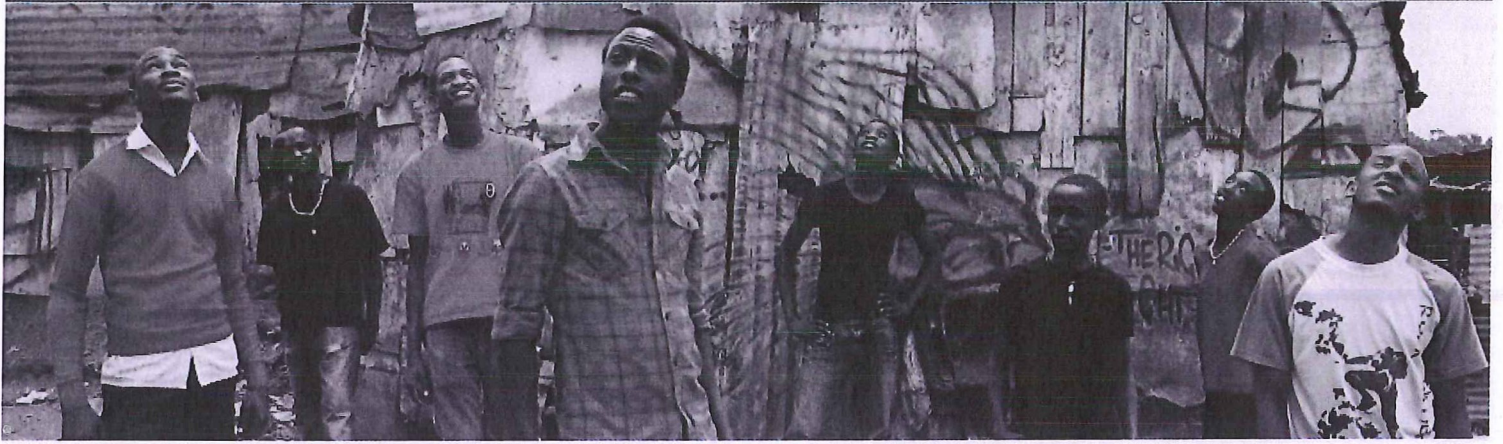
1. Innledning

Formålet med Ung i Oppland er å samle Oppland fylkeskommunes (OFK) ungdomssatsing i ett dokument, som skal vise vei for utvikling og gi forutsigbarhet i våre prioriteringer. Dokumentet gir en bevisst prioritering og spissing av satsingsområder. Det vil være et nyttig verktøy i behandlingen av saker av ulik art som angår målgruppen ungdom.

Politikkdokumentet har fått navnet Ung i Oppland og baseres på at ungdom er en kjernegruppe som er viktig for fylket. Oppland fylkeskommune ønsker å gi unge best mulige livsvilkår og utviklingsmuligheter. Ungdom er en ressurs vi ønsker å satse på. De er fremtiden og våre fremste ambassadører lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Ungdomsmedvirkning skal settes i fokus, ungdom skal være med der det snakkes om ungdom. De skal ha muligheter til å være trygge, engasjerte og skapende medmennesker der de bor. OFKs oppgave er å sørge for at ungdom har gode og trygge oppvekstvilkår og et allsidig og fungerende lærings- og fritidstilbud. Vi skal bygge opp under ungdommens identitet og stolthetsfølelse og stimulere til ung skaperkraft i trygge og sunne miljøer.

2. Mandat og prosess

Med bakgrunn i Hovedlinjer i Oppland fylkeskommunes politikk for ungdom fra 2007 er det i 2011 nedsatt en ny tverrfaglig arbeidsgruppe med følgende mandat:

Oppland fylkeskommune skal videreutvikle politikken som ligger til grunn, til en helhetlig politikk for ungdom som gir denne aldersgruppen gode livsvilkår, utviklingsmuligheter og bolyst. Politikken skal spisses og forenkles for å styrke ungdomssatsingen i fylket. Det skal legges fram et kortfattet og konkret dokument, med forslag til hovedsatsingsområdene i fylkeskommunens ungdomspolitik.

Forslaget skal blant annet:

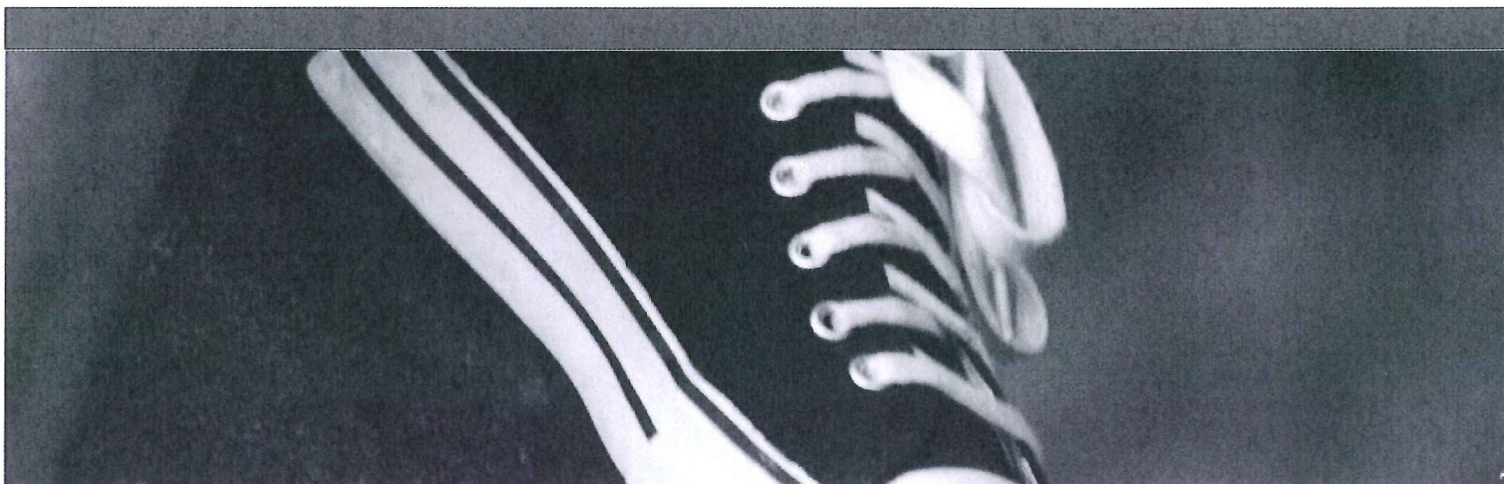
- Gi en kort begrunnelse for fylkeskommunens engasjement i denne målgruppen
- Inneholde hovedmål for satsingen
- Beskrive avgresninger i politikken
- Skissere brukere av politikken
- Tydeliggjøre Oppland fylkeskommune sin rolle
- Gi en kort beskrivelse av hovedsatsingsområdene
- Inneholde strategier/tiltak for hvordan politikken skal settes i verk

Tverrfaglig arbeidsgruppe:

- Sigrun Tomt Ulset – Kulturenheten (koordinator)
- Brit Holø – leder Ungdommens fylkesting
- Skjalg Wigenstad – Opplandstrafikk
- Dag Arne Henriksen – Regionalenheten
- Tom Henning Hovi – Regionalenheten
- Terje Kongsrud – Kulturenheten
- Berit Johannessen – Rådgiver Ungdommens fylkesting
- Kjerstin Lundgård – Elev- og lærlingombud/fagenhet for videregående opplæring

Når politikken er vedtatt skal den tverrfaglige arbeidsgruppen fungere videre som et diskusjons-/informasjonsforum på tvers av enhetene, og jobbe med saker som krever bredere faglig kompetanse enn kun begrenset til en enhet. Det skal jobbes frem gode samarbeidsprosjekter på tvers av fagområdene.

3. Avgrensning i ungdomspolitikken

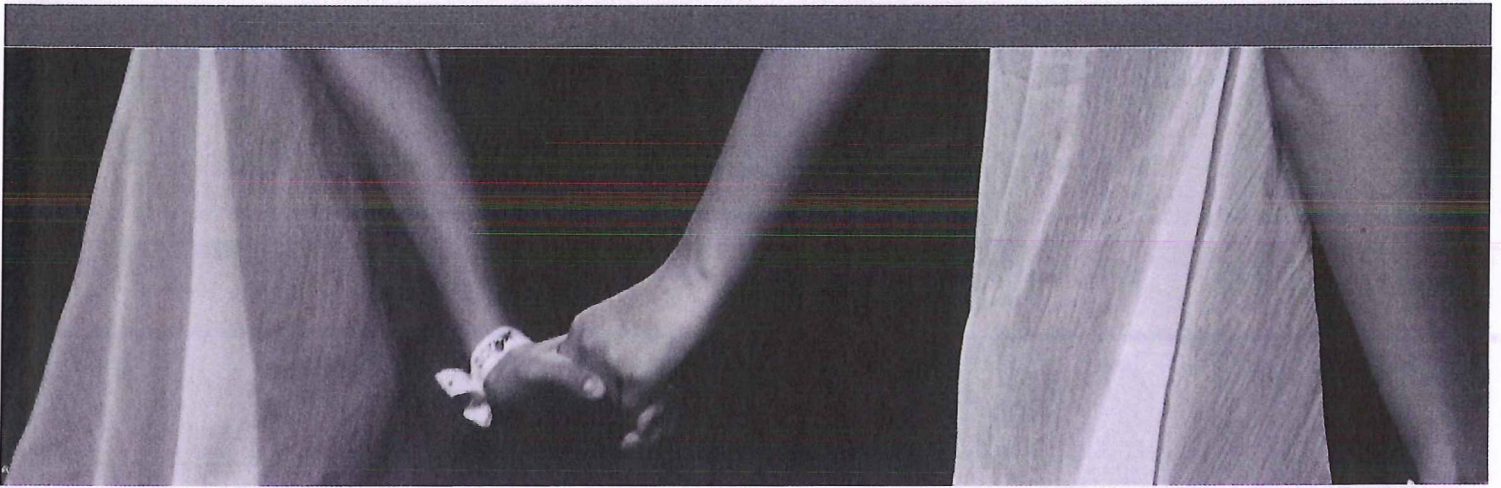
Oppland fylkeskommune mener det er nødvendig med en helhetlig politikk som styrker ungdomssatsingene i fylket. For å få til en helhetlig satsing, er det handling og ikke ord som teller. Derfor skal politikken være konkret, enkel og oversiktlig, slik at den kan brukes i det daglige arbeidet for og med ungdom.

Satsingsområdene tar utgangspunkt i fylkeskommunens overordna politikk som er nedfelt i Regionalt handlingsprogram. Politikken tar ikke for seg fylkeskommunens lovpålagte oppgaver knyttet til ungdom, men setter søkelyset på utviklingsoppgaver og områder der fylkeskommunen kan ha en sentral rolle, og selv kan fastsette omfang og innhold i egen innsats. Politikken tar for seg hovedsatsingsområdene, mål og tiltak for de neste fire årene (2012-2015).

Fagenhet for videregående opplæring i Oppland fylkeskommune er den største enheten i sentraladministrasjonen og har ansvar for de videregående skolene i Oppland. Fagenheten forholder seg til en rekke lovpålagte oppgaver i forhold til ungdom og utdanning. Disse oppgavene og målene er nedfelt i opplæringsloven og øvrige styrings- og strategidokumenter for videregående opplæring. Lovpålagte oppgaver er derfor ikke tema i denne sammenhengen, da det her fokuseres på temaer hvor fylkeskommunen står friere til å bestemme innhold.

Det er likevel viktig å presisere at videregående opplæring driver mange utviklingsprosjekter med tanke på gode læringsmiljøer, kvalitet på opplæringen og bedre gjennomføring. Et eksempel på dette er Ny GIV-prosjektet, som er et tre-årig prosjekt, hvor målet er å etablere et varig samarbeid mellom stat, fylkeskommuner og kommuner for å bedre elevenes forutsetninger for å fullføre og bestå videregående opplæring.

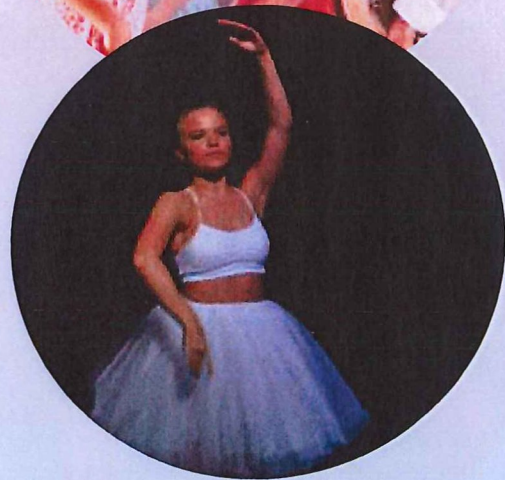
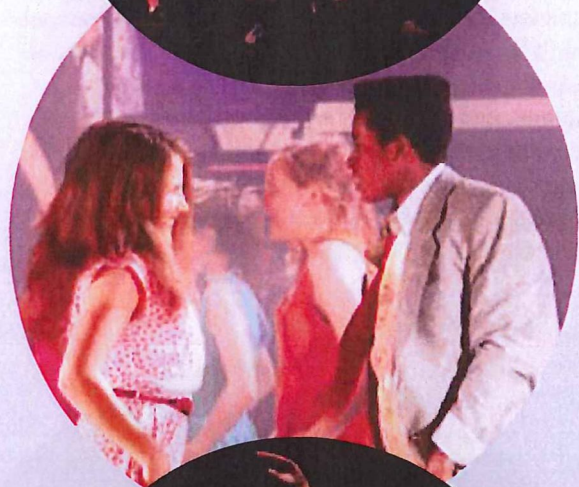

4. Oppland fylkeskommune sin rolle

Som hovedregel ønsker Oppland fylkeskommune å engasjere seg i tiltak som retter seg mot flere ungdommer og som går på tvers av kommunegrensene. Bare unntaksvis engasjerer fylkeskommunen seg i tiltak som retter seg mot enkeltindivider. Eksempler på unntak kan være ordninger for talentutvikling og pilotprosjekter som har stor forbildeeffekt eller som det av andre årsaker anses som viktig å få prøvd ut. Fylkeskommunen skal normalt ikke engasjere seg i ordinær drift av tiltak og prosjekter.

Fylkeskommunen skal engasjere seg i ungdommens livssituasjon på ulike måter:

- Ved å inngå i samarbeid med regioner eller kommuner om tiltak, normalt nedfelt i avtaler.
- Ved å gi tilskudd til planlegging/gjennomføring av tiltak gjennom vedtatte tilskuddsordninger.
- Ved å fortsette samarbeidet med de regionale ungdomsprosjektene.
- Ved å iverksette og drive egne prosjekter/tiltak.
- Ved å sette i gang pilotprosjekter i eksisterende miljøer (eks. festivaler)
- Ved å planlegge og gjennomføre en årlig ungdomskonferanse.
- Ved å gå inn i arbeidsgrupper som skal starte med nye prosjekter og søke ekstern finansiering.
- Utvikle gode nettsider for Ung i Oppland og følge opp gjennom sosiale medier.

5. Brukere av ungdomspolitikken

Ungdommens fylkesting (UFT) har bidratt til å utvikle ungdomspolitikken i Oppland. Denne politikken blir førende for hva UFT skal jobbe med framover. Ungdommens fylkesting sitter med viktig kunnskap om ungdomsmiljøene i hele Oppland og de skal jobbe for at ungdom blir hørt og har mulighet til å påvirke. Ungdommens fylkesting bør involveres mer i prosesser som omhandler ungdom i Oppland fylkeskommune.

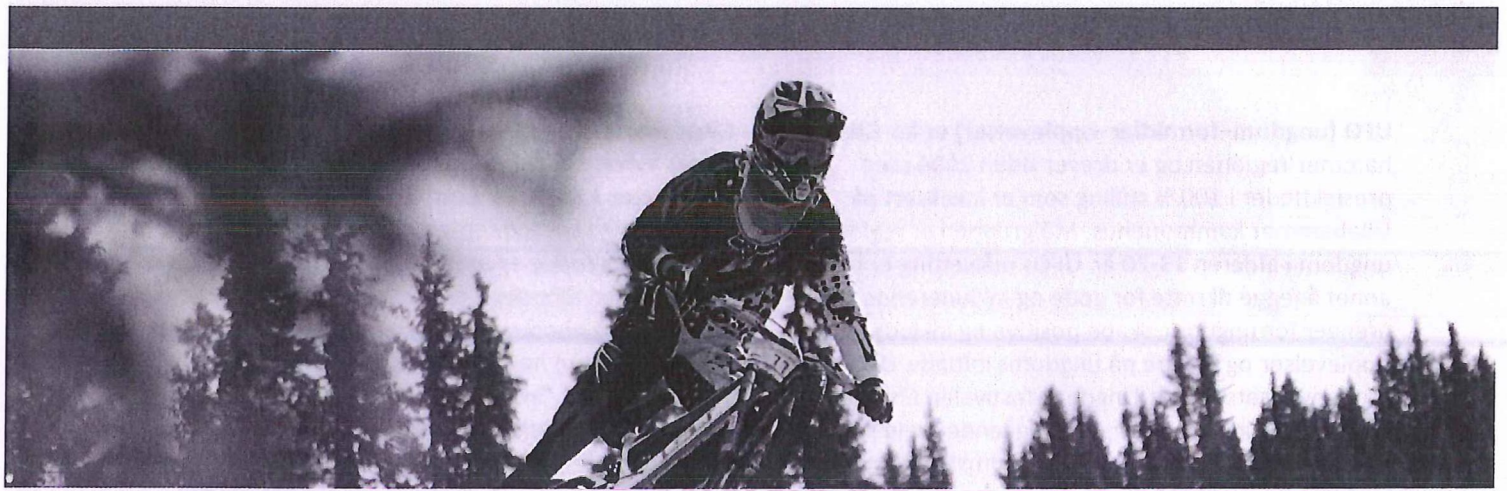
Regionene/kommunene er en naturlig samarbeidspart for Oppland fylkeskommune for å iverksette ungdomspolitikken i hele fylket. De regionale ungdomsprosjektene: Ung i Midtdalen, Ung i Valdres, Ung i Nasjonalparkriket, UFO (ungdom-formidler-opplevelser), Ungdom i aktivitet i Gjøvikregionen og ungdomsatsingen på Hadeland er Oppland fylkeskommunes hovedsamarbeidspartnere for iverksetting av politikken. Oppland fylkeskommune støtter disse prosjektene med tilskudd hvert år.

Elevråd og kommunale og regionale ungdomsråd er viktige samarbeidsparter både for skolene, kommunene, regionene og Oppland fylkeskommune. Dette er ungdom med lokalkunnskap som kjenner behovet i sitt nærmiljø. Det bør jobbes med å involvere disse rådene i utviklingen av ungdomsaktivitet i kommunene/regionene.

Oppland fylkeskommune (OFK) skal bruke politikken i sitt arbeid for og med ungdom og sørge for gode samarbeidsprosjekter på tvers av satsingsområdene.

Fylkesledd av frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner og musikkorganisasjonene har tidligere kunnet søke om drifts- og aktivitetsstøtte fra OFK. Fylkesutvalget har bedt komité for kultur, miljø og næring utarbeide en ny søkbar ordning for kunst- og kulturfeltet. Tidligere ordning skal ses i sammenheng med denne.

6. Status ungdomssatsing i dag

Siden 1999 har Oppland fylkeskommune støttet regionale ungdomsprosjekter. Først ut var Ung i Valdres (1999), deretter fulgte Ung i Midtdalen (2005), UFO (ungdom-formidler-opplevelser) i Lillehammer-regionen (2006), ungdomssatsingen på Hadeland (2010), Ungdom i aktivitet i Gjøvikregionen (2011), og i 2012 blir det oppstart av Ung i Nasjonalparkriket.

Siden 2007 har støtten og samarbeidet vært basert på ungdomspolitikken fra 2007: Hovedlinjer i Oppland fylkeskommunes politikk for ungdom.

De regionale prosjektene er viktige samarbeidspartnere for utøvelse av ungdomspolitikken. De har god kjennskap til sine egne ungdomsmiljøer, behov og ønsker som finnes ute i regionene. De har daglig kontakt med ungdommene selv og de har de lokale nettverkene som jobber med ungdom.

Prosjektene grunntanke er at det skal lages gode aktiviteter og arrangementer for og med ungdom i regionen. Disse skal være lavterskel og resultatene man ønsker å oppnå er blant annet: reduserte sosiale forskjeller blant ungdom, hindre rusmisbruk, øke kreativitet, fysisk aktivitet, trivsel og bolyst, og skape gode fritidstilbud og opplevelser.

De regionale ungdomsprosjektene i korte trekk:

Ung i Valdres (UiV) er drevet siden 1999 og lokalisert på Valdres vidaregåande skule. UiV har en daglig leder i 70 % stilling og en medarbeider i 40 % stilling. UiV er godt integrert i skolehverdagen og målet er å gi ungdom mellom 15 og 21 år aktivitetstilbud innen friluftsliv og kultur. UiV jobber ut fra 3 satsingsområder: Kulturbasert næringsutvikling, forebyggende helsearbeid og tilflytting. På bakgrunn av satsingsområdene har UiV mange årlige aktiviteter som: en årlig musikal som hovedsatsing, musikkverksted, tradisjonsdans, dataparty, fotokurs, tegnekurs, samarbeid med en lokal scene i Fagernes, Fjelleik (en egen aktivitetsgruppe som driver med fysisk aktivitet), hybelfrokost/havrebu, mekkeversted og "hjem for en femtilapp".

Ung i Midtdalen (UiM) er drevet siden 2005 og lokalisert på kommunehuset i Nord-Fron. UiM har prosjektleder i 100 % stilling. Hovedmålgruppen er ungdom i alderen 13-20 år og målet er å skape et aktivt og positivt ungdomsmiljø i Midtdalen, på tvers av kommunegrensene og med ungdommen selv i sentrum. Noen av UiMs aktiviteter gjennom året er: Ungdommens Kulturvikku, trygt hjem, samarbeidspartner for arrangementet Gullbussen og regionalt UKM, regionalt ungdomsråd og nettverksbygging blant ungdom og ungdomsarbeidere.

UFO (ungdom–formidler–opplevelser) er for Lillehammer-regionen og er drevet siden 2006 med prosjektleder i 100 % stilling som er lokalisert på Lillehammer kommunehus. Målgruppen er regionens ungdom i alderen 13-20 år. UFOs målsetting er blant annet å legge til rette for gode og inkluderende kulturarenaer for ungdom, skape positive og inkluderende opplevelser og ta vare på ungdoms initiativ. UFO har fem hovedsatsninger: Ungdomsfestivalen Chillcamp, kultur- og talentutvikling, videregående skole som sosial arena, samarbeid med ungdomskubbene/ ungdomskulturhuset PlanB og transport.

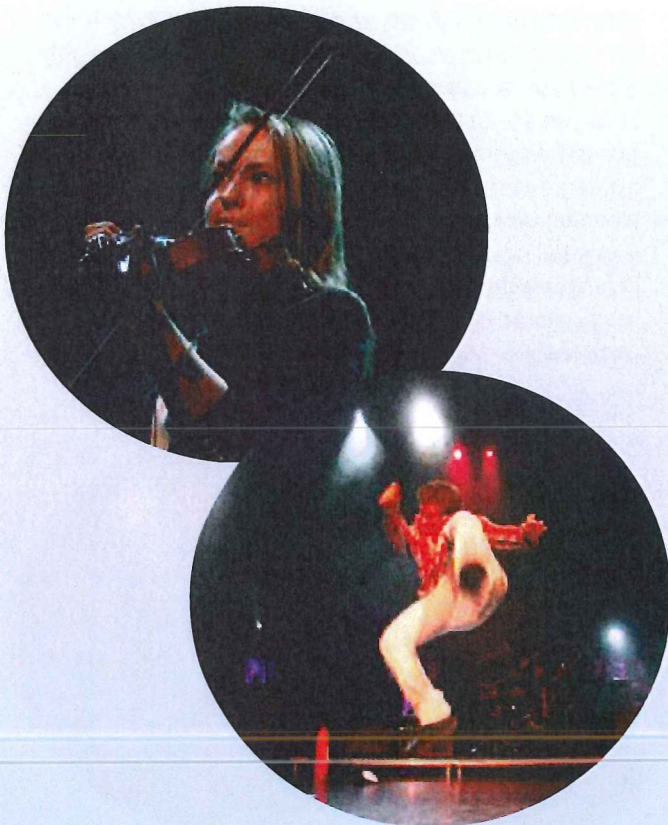
Ungdom i aktivitet i Gjøvikregionen (UIA) ble igangsatt i januar 2011 og har prosjektleder i 50 % stilling med base på Ungdommens hus på Gjøvik. Prosjektet har som målsetting å stimulere til økt fysisk aktivitet blant ungdom i alderen 15-19 år. Målet er å fremme gleden ved å være aktiv sammen med andre gjennom å tilby aktiviteter for alle, uansett hva man kan fra før og hvor man bor. Dette gjøres gjennom blant annet: sykkelbirken, ridetilbud, motorcross, dansekurs på skolene, paintball, rafting, film- og fototilbud, Ny GIV-samarbeid, aktivetskort, Aktiv Ungdom-prosjekt, dance camp, regional ungdomsmusikal og "trygt hjem"-ordning.

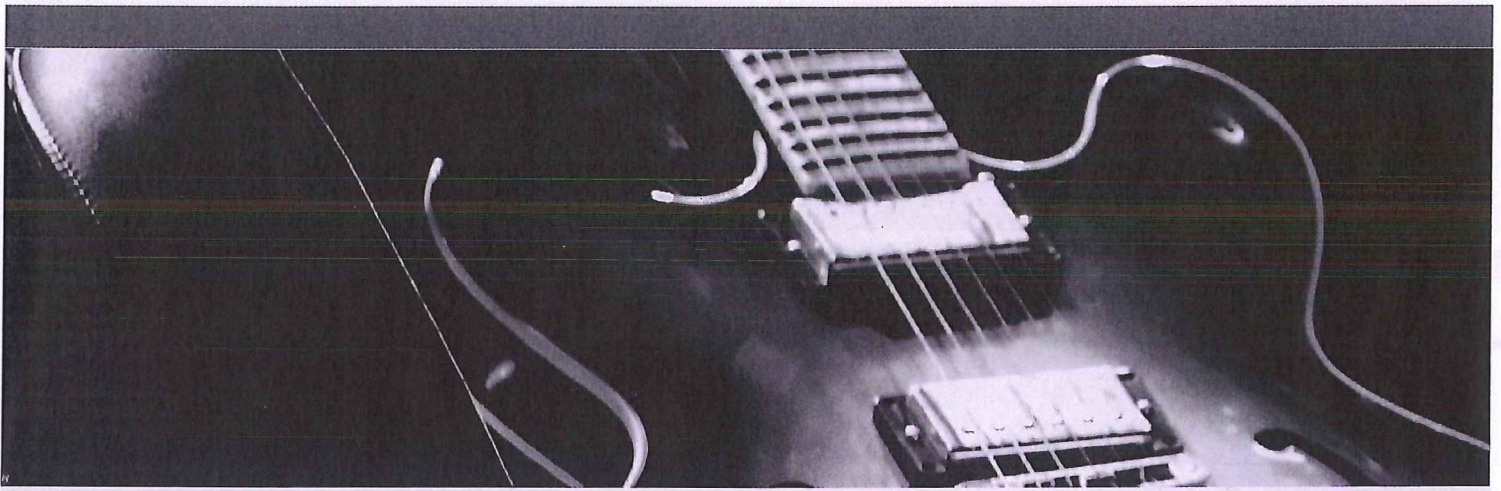
Ungdomssatsing på Hadeland ble igangsatt i 2010, under ledelse av felles kulturkontor for Gran og Lunner kommuner. I 2012 fikk prosjektet egen prosjektleder i 50 % stilling som fortsatt er lokalisert i Gran kommune. Primærmålgruppe er ungdom i ungdomsskole/videregående, men tilbudene skal være for all ungdom. Det jobbes gjennom tverrfaglige nettverk for å sikre dette. Hadeland har tre satsingsområder: "trygt hjem for en 50-lapp", "aktiv sommer" og "filmfokus". "Aktiv sommer" med aktiviteter som: vannfestival med ulike vannaktiviteter, ta sjansen, sosialt kulturarrangement og sirkusverksted, friluftscamp, mesternes mester, åpen hall, leirdueskyting, sykkelkultur, klatring etc. Med "filmfokus" skal unge lære om film, og aktivt skape og formidle film gjennom filmverksteder.

Ung i Nasjonalparkriket er et nytt prosjekt med oppstart i juni 2012 med en prosjektleder i 100 % stilling tilknyttet regionrådet i Nord-Gudbrandsdalen. Målet er at prosjektet skal bidra til økt bolyst gjennom å skape en kultur i regionen som stimulerer ungdom til aktiv deltagelse i samfunnet. Hovedmålgruppen er ungdom på ungdomsskole/videregående. Noen av aktivitetene/områdene det skal satses på er: Ungdommens regionråd, samarbeid med ungdomsmusikalen, "trygt hjem"-ordning, sekretariat for UKM fylkesmønstring i 2012, 2013 og 2014, fysisk aktivitet, Ungt Entreprenørskap, ung skaperkraft og sosiale samlingsarenaer.

Oppland fylkeskommune driver mange tiltak rettet mot barn og unge i sin ordinære drift, blant annet:

- Opplandstrafikk med ansvar for skoleskyss, bestillingsruter og trafiksikkerhet.
- Videregående opplæring med ansvar for opplæringen i de videregående skolene, oppfølgingstjenesten og elev- og lærlingombud.
- Kulturenheten med ansvar for Den kulturelle skolesekken, Ungdommens Kulturmønstring og Filmverkstedet i Oppland.
- Tannhelsetjenesten med ansvar for oppfølging av tannhelsen til barn og unge.
- Fylkesbiblioteket med ansvar for blant annet "bokbussen" og "litteratur og leselyst".

7. Mål og hovedsatsingsområder

Hovedmål:

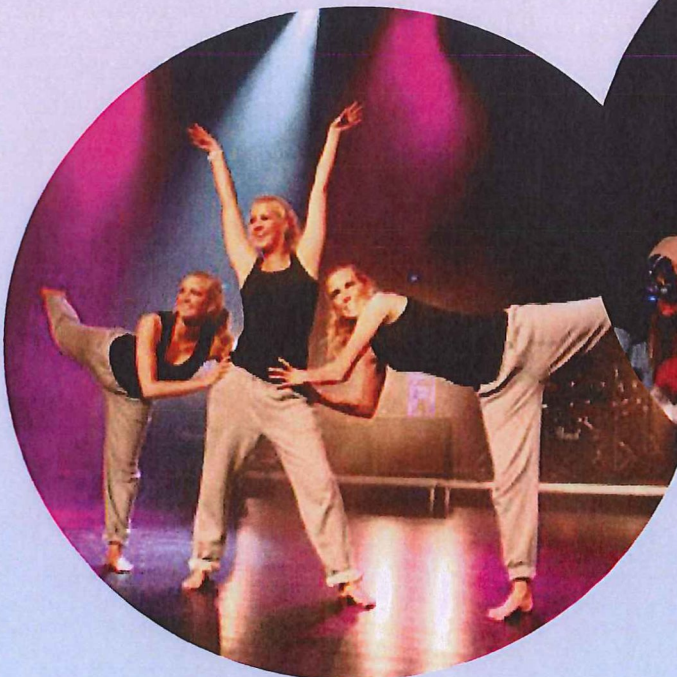
Hovedmålsettingen med ungdomspolitikken for Oppland fylkeskommune er at:

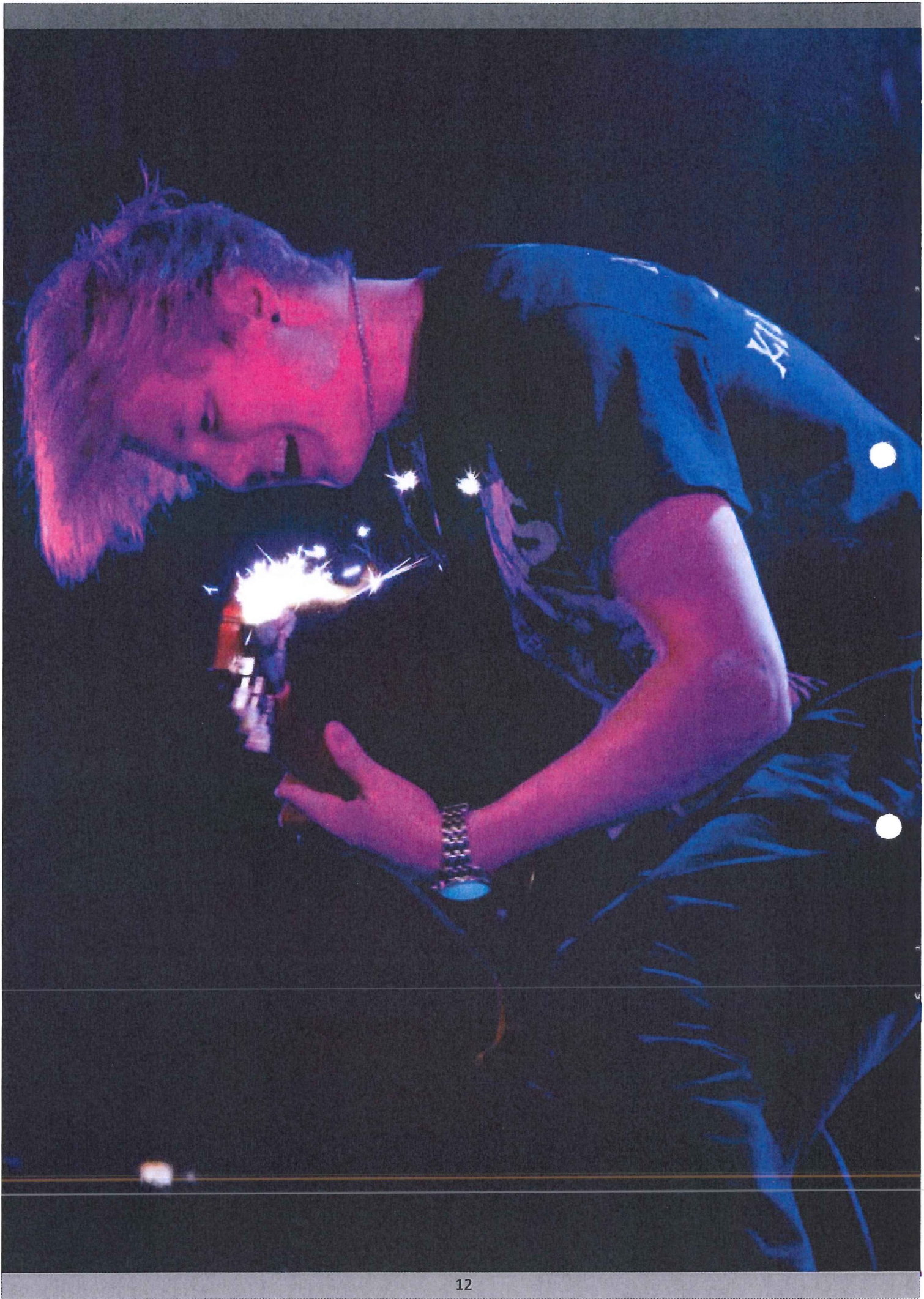
Ung i Oppland skal fremme ungdomssatsing, ungdomsmedvirkning og ungdomsaktiviteter i hele fylket.

Hovedsatsingsområder:

For å oppnå hovedmålsettingen, skal vi jobbe ut fra følgende seks hovedsatsingsområder:

- Ung skaperkraft
- Bolyst
- Sunn og aktiv
- Ungdomsmedvirkning
- Ungdom og trafiksikkerhet
- Oppland i verden

7.1. Ung skaperkraft

Mål:

Ung i Oppland skal styrke ungdoms mulighet til å bruke kreativiteten og utvikle ressursene sine i hverdagen.

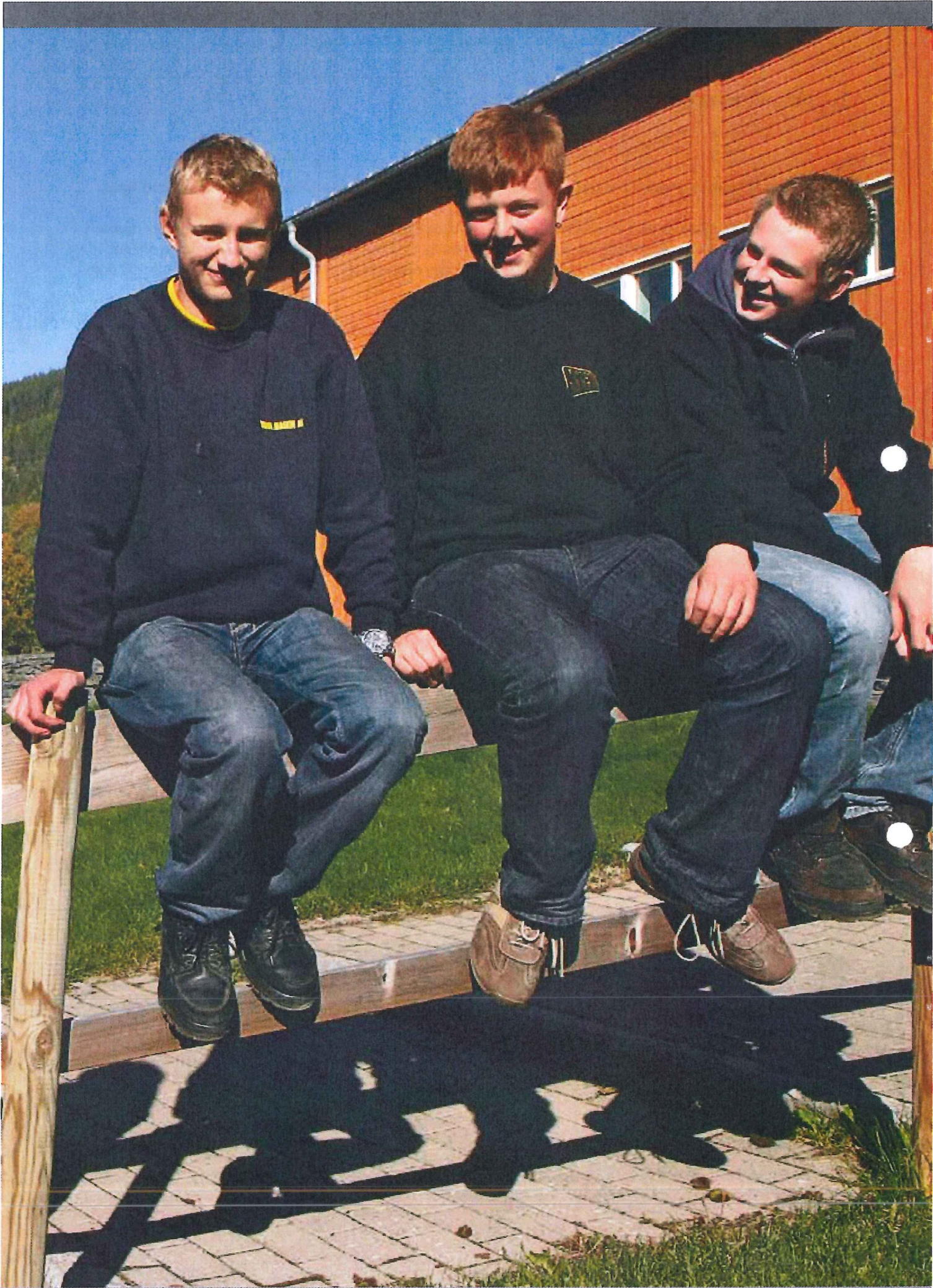
Stimulere de unges muligheter til å utvikle evner knyttet til aktivitet, kreativitet og skaperkraft innen film, kunst, musikk, dans, teater og litteratur. Ungt Entreprenørskap er viktig for å inspirere unge til å tenke nytt og skape verdier. Det skal legges til rette for at ungdom kan ta i bruk sine ressurser og de skal sikres mulighet til å formidle kulturopplevelser og entreprenørskap på sin måte.

Talentutvikling skal være en prioritert satsing for å vise at Oppland verdsetter de som vil satse litt ekstra på det de er gode på. Det skal jobbes fram talentutviklingsprosjekter basert på ulike miljøer som allerede eksisterer i fylket.

Hovedtiltak:

- **Talentutvikling:** Prøve ut ulike modeller for talentutvikling med allerede eksisterende miljøer, som for eksempel Filmverkstedet i Oppland, Ungdommens Kulturmønstring, Kulturskoler, festivaler og organisasjoner.
- **Ungdommens Kulturmønstring (UKM):** Det skal jobbes med å styrke forankringen lokalt og satsingen på UKM som den største visningsarenaen for ungdoms eget kulturuttrykk i Oppland. Det skal jobbes for at litteratur, teater og folkemusikk skal bli en naturlig og større del av UKM.
- **Filmverkstedet i Oppland (FIO):** Bidra til enda større rekruttering til og utvikling av Filmbussen og Gullbussen. Det skal utvikles nye filmtiltak i samarbeid med filmverksteder i utlandet. Se på den totale filmsatsingen i Oppland fylkeskommune for å bedre koordineringen og styrke den helhetlige satsingen.
- **Bredde i scener for unge talenter (festivaler og større kulturarrangement):** Formalisere samarbeid med festivaler og større kulturarrangement for å sikre kvalitet og bredde i tilbudet for og med barn og ungdom under arrangementene. Det er en målsetting å få på plass internasjonale utvekslingsavtaler gjennom festivaler i Oppland.
- **Elevmedvirkning og Kriblemidler:** Elevmedvirkning på arrangørsiden i Den kulturelle skolesekken (DKS) og iverksetting av konkrete forsøksprosjekt for å se på potensialet i samarbeidet mellom DKS, UKM og kulturskolene. Fortsatt satsing på Kriblemidler, som er en støtteordning gjennom DKS som skal gi rom for magiske møter mellom elever og kunstnere i skolen. Kriblemidlene skal få det til å krible av skaperlyst.
- **Ungt Entreprenørskap (UE):** UEs bedriftsprogram vil få et særlig fokus. Antall deltakere skal økes både i Elevbedrift, Ungdomsbedrift og Studentbedrift.

7.2. Bolyst

Mål:

Ung i Oppland skal bidra til å skape sosiale og inkluderende oppvekstmiljøer, hvor fritidstilbud og særlig lavterskeltilbud blir prioritert for å skape trivsel for alle.

Å føle tilhørighet er en forutsetning for å bygge og styrke en felles identitet for Opplands ungdom. Attraktive lokalsamfunn med gode møteplasser for ungdom, samt trygge voksne rollemodeller gir bolyst og øker tilbakeflytting. Det skal jobbes aktivt med å skaffe tilstrekkelig med lærlingplasser. I tillegg skal det satses på lokal tilrettelegging for unge gründere.

Hovedtiltak:

- **Fritids- og lavterskeltilbud:** Spesielt rettet mot de som ikke engasjerer seg i de tradisjonelle organiserte aktiviteter. Dette er åpne tilbud hvor innhold må defineres i hver enkelt kommune/region.
- **Bolystprogram med integrering og gründerskap:** Igangsetting av nye bolystprogram i Oppland med ungdom/integrering og gründerskap hos unge som målgruppe/tema. Bevisstgjøre unge og øke lysten til å flytte tilbake til Oppland gjennom Ungt Entreprenørskaps program i skolen.
- **Kunnskap og bruk av natur- og kulturarven i Oppland:** Det skal settes fokus på at natur- og kulturarven i Oppland blir arena for prosjekter og satsninger knyttet mot ungdom. Det skal jobbes for at ungdom skal besøke Klimapark 2469 (aktiviteter, klimacamper, utvekslinger, nettverk) og at de tar del i nettbaserte tjenester.

7.3. Sunn og aktiv

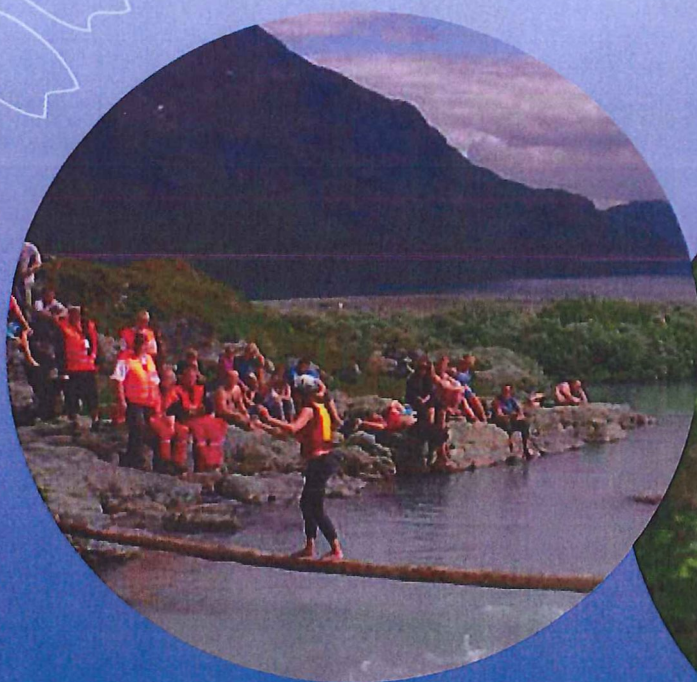
Mål:

Ung i Oppland skal bidra til utvikling som fremmer trivsel, god folkehelse og reduserer sosiale helseforskjeller blant ungdom.

Tilrettelegging av anlegg og områder som bidrar til et mangfold av aktiviteter, samt møteplasser for ungdom som faller utenom de organiserte aktivitetene. God helse og trivsel skapes der ungdom er, og ikke i helsesektoren. Derfor skal konseptet sunne arrangement videreutvikles. Ung i Oppland skal jobbe for økt fysisk aktivitet, sunne kantiner på de videregående skolene, tilrettelegging for hybelboere og holdningskapende arbeid, særlig knyttet opp mot rus. Samarbeid på tvers av fag er viktig for å oppnå mål om god folkehelse hos barn og unge.

Hovedtiltak:

- **Sunne kantiner/kosthold:** Videreføre retningslinjer for sunt kosthold og jobbe for like priser i skolekantinene. Sørge for tilrettelegging og kursing av kantinepersonell. Øke fokuset på sunn servering i forbindelse med arrangementer.
- **Hybelboere:** Bidra til økt fokus på levevilkår for hybelboere.
- **Rus – psykisk helse:** Det skal jobbes for tett samarbeid på tvers av fagområder for å styrke satsingen. Holdningskapende arbeid, kampanjer og prosjekt på alle videregående skoler mot rus og for bedre psykisk helse skal prioriteres. Kompetanseheving i kommunene med tema kosthold, fysisk aktivitet, rus og psykisk helse prioriteres.
- **Fysisk aktivitet – nærmiljøanlegg og uteområder:** Det skal settes fokus på skolens uteområder og nærmiljøanlegg til egenorganisert aktivitet. Samt styrke kvaliteten på kroppsøving og fysik i skolen.

7.4. Ungdomsmedvirkning

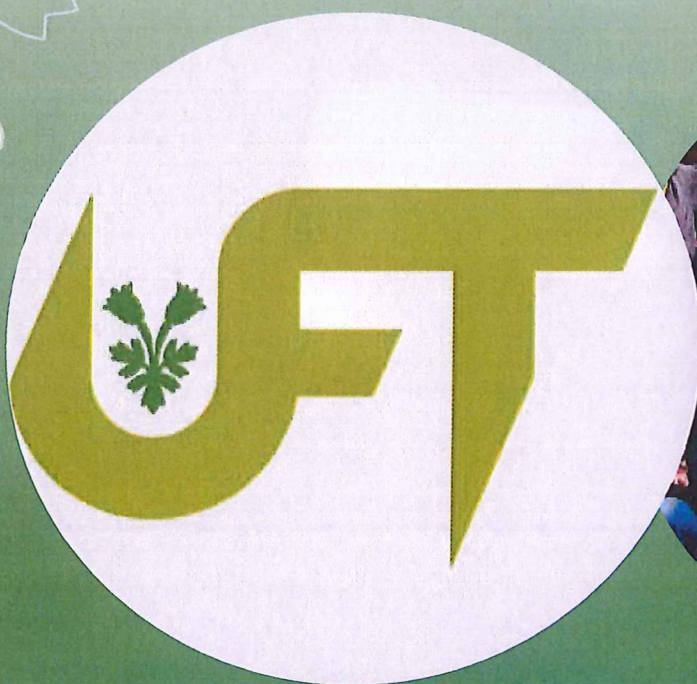
Mål:

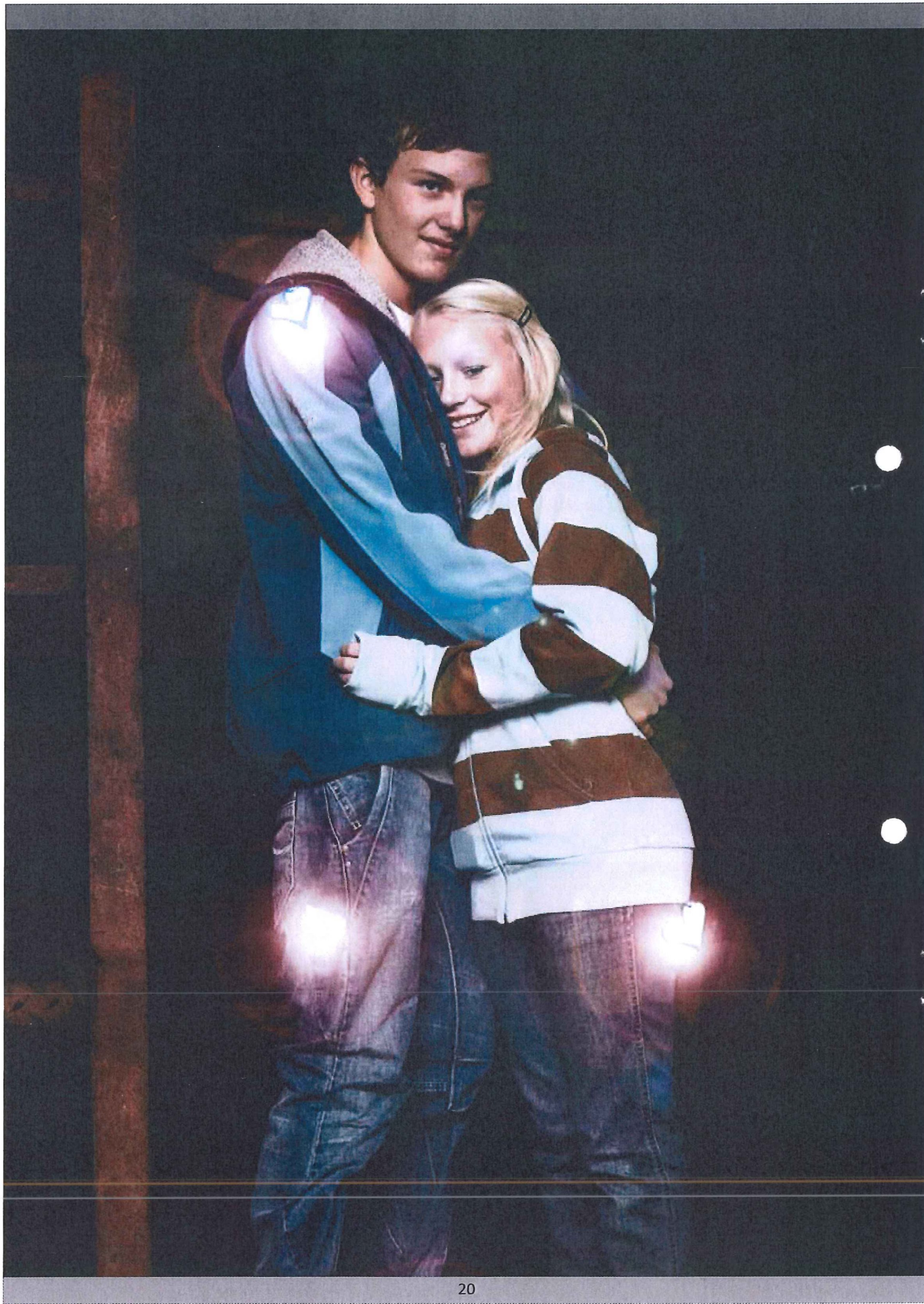
Ung i Oppland skal jobbe for at ungdom i større grad skal være med der det snakkes om ungdom.

Ungdomsdemokratiet skal styrkes gjennom bruk av ungdom som ressurspersoner inn i ulike grupper og prosjekter der ungdom blir berørt eller har interesser. I utformingen av framtidens Oppland er det helt naturlig at ungdom skal være med i prosessene. Elev- og lærlingombudet skal jobbe for å utvikle en god kultur for å involvere elevrådene ute i skolene. De kommunale og regionale ungdomsrådene bør styrkes, de bør ha et klart mandat og en fast voksenperson å jobbe sammen med. Ungdommens fylkesting skal være en naturlig høringsinstans og samarbeidspartner når ungdom skal diskuteres i fylkeskommunen.

Hovedtiltak:

- **Ungdommens fylkesting (UFT):** Økt involvering av UFT når ungdom skal diskuteres i fylkeskommunen.
- **Elevråd/elev- og lærlingombudet:** Bør tas aktivt med når ungdomsmedvirkning skal diskuteres. Elev- og lærlingombudet i Oppland skal vurdere om det bør tas initiativ til et eget elevombud for grunnskolen i Oppland og se på fraværssystemet om gyldig fravær kan føres som politisk fravær eller ungdomsmedvirkning.
- **Regionale/kommunale ungdomsråd:** Bør ha en ansvarlig voksenperson som følger rådene tett i deres arbeid. Både ungdomsrådene og de ansvarlige voksenpersonene skal kurses for å få mest mulig utbytte av arbeidet som gjøres/skal gjøres.
- **Prosjekter og arbeidsgrupper for ungdomssaker:** Når nye prosjekter med ungdom som målgruppe skal utvikles, skal ungdom involveres i planlegging og gjennomføring.

7.5. Ungdom og trafikksikkerhet

Mål:

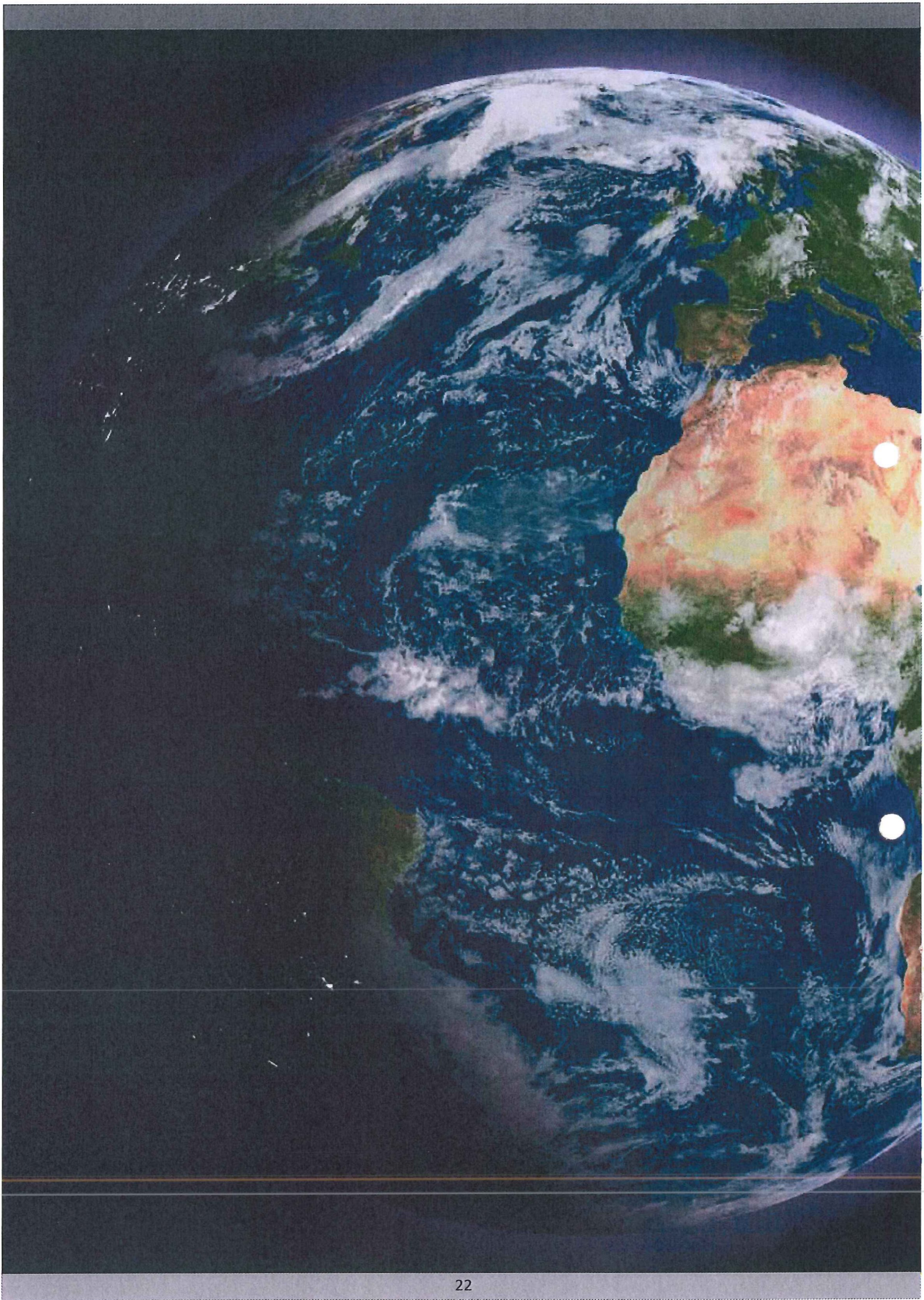
Ung i Oppland skal jobbe for at visjonen "Ingen skal bli drept eller hardt skadd i vegtrafikken i Oppland" skal bli oppfylt.

Ungdommer i alderen 15-24 år er spesielt utsatt i trafikken. I denne fasen av livet trer ungdom inn i trafikken med moped og bilbruk. De bruker mer tid sammen med venner og kjente framfor sine egne foreldre og er dermed mer utsatt i trafikken. Det er viktig å bidra til kunnskap, ferdigheter og gode holdninger hos aldersgruppen. Målet er å bevisstgjøre ungdommen på egne valg og verdier som de tar med seg videre i livet.

Hovedtiltak:

- **Holdningsskapende arbeid – kunnskap:** Gjennomføre ulike prosjekter ute i skolene, med fokus på holdninger og økt kunnskap om trafikksikkerhet. Det skal også jobbes med tiltak utenom skolen, særlig rettet mot bilinteressert ungdom.
- **Trygt hjem-ordningen:** Skal evalueres og det skal ses på muligheter for videreutvikling.
- **Kollektivtrafikk:** Det skal jobbes for økt tilgjengelighet i form av høyere frekvens og koordinering av avgangstider på skystasjoner og knutepunkter. Samtidig skal man sørge for økt bruk av bestillingsruter i distrikter med begrenset rutetilbud.

7.6. Oppland i verden

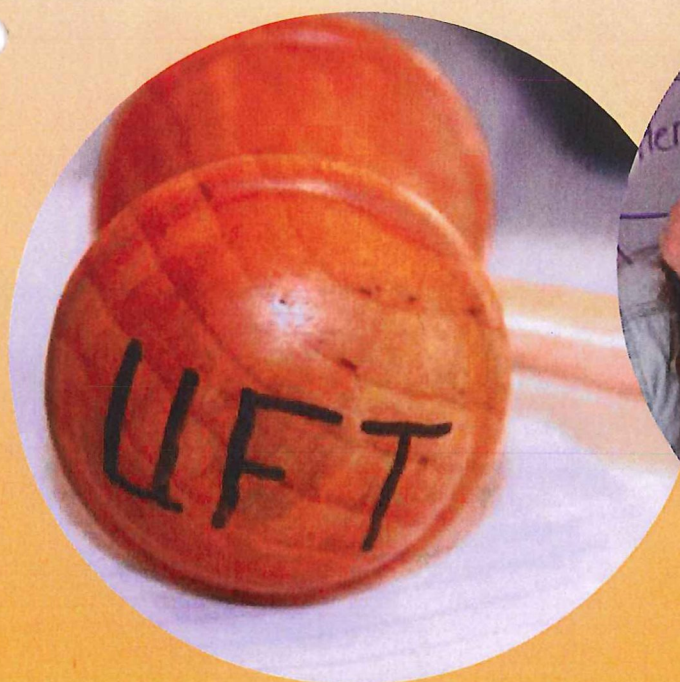
Mål:

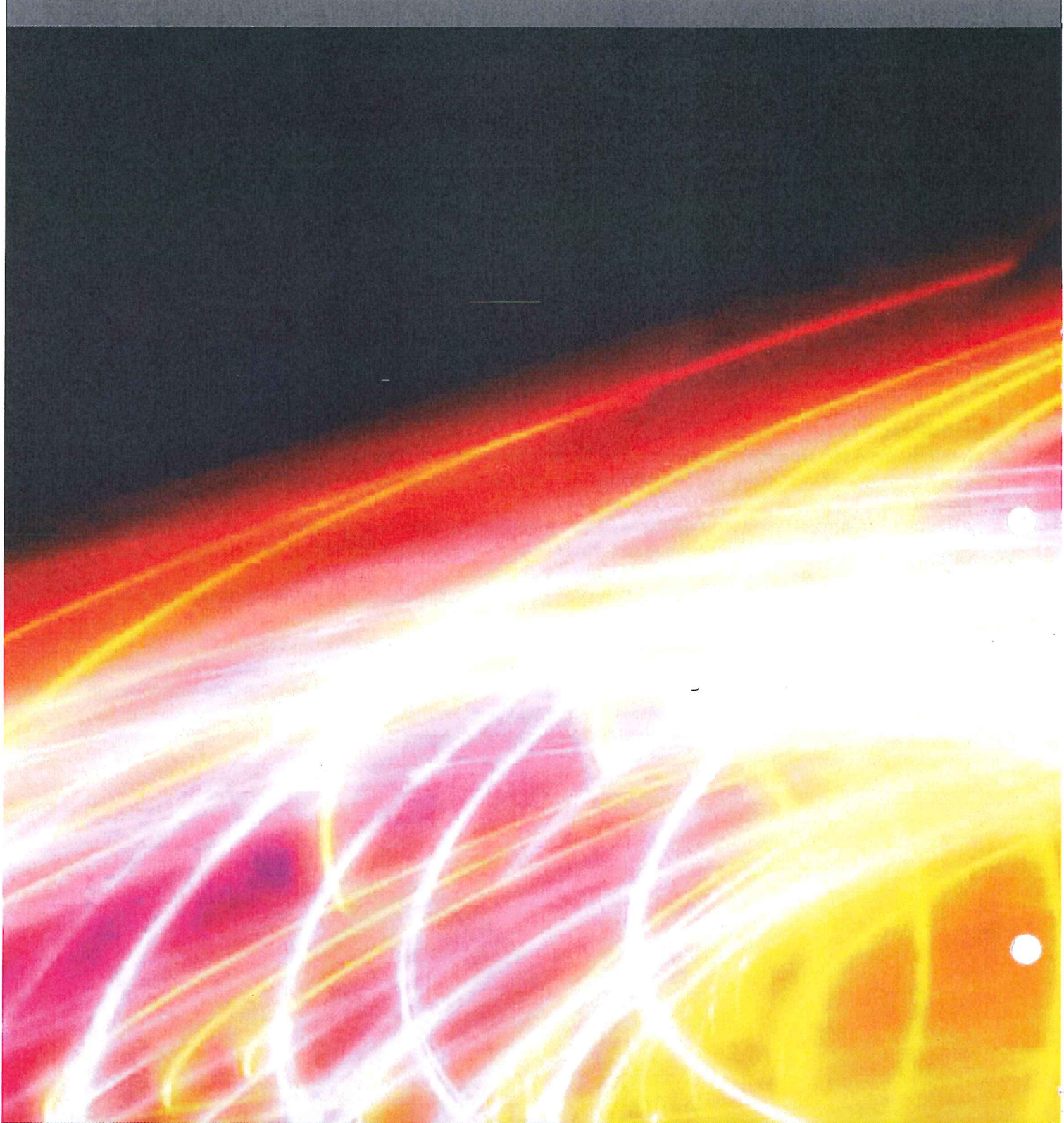
Ung i Oppland skal jobbe for at ungdom skal få økt kompetanse i språk, kulturforståelse, nettverksbygging og interkulturell kommunikasjon på tvers av landegrensener.

Internasjonal språk- og kulturkompetanse er en forutsetning for å lykkes i en globalisert verden. Ungdom er nøkkelen til at Oppland skal ha levedyktige samfunn i framtida. De kan bidra til at Oppland deltar på internasjonale arenaer. Ungdom skal utfordres til å delta i de globale debattene og være aktive på internasjonale møteplasser. Ungdom skal gis mulighet til å delta i utvekslingsordninger og EU-prosjekter, enten innenfor skole/opplæring eller i frivillig sektor. Det er også viktig å skape internasjonale miljøer på ungdommens arenaer i Oppland (internasjonalisering hjemme).

Hovedtiltak:

- **Internasjonale samarbeidsprogrammer:** Jobbe for at de videregående skolene skal delta enda mer aktivt i slike samarbeidsprogrammer, skaffe seg samarbeidsskoler i utlandet og bygge opp disse relasjonene i et langsiktig perspektiv.
- **Aktiv Ungdom-prosjekter:** Markedsføring av mulighetene innenfor Aktiv Ungdom-programmet. Oppland fylkeskommune skal delta i internasjonalt samarbeid og bistå de lag, organisasjoner og samarbeidspartnere som ønsker å jobbe med dette.
- **Politiske ungdomsnettverk:** Ungdommens fylkesting skal delta aktivt i internasjonale ungdomsnettverk hvor demokrati og politikk er tema.
- **Ungdom og Klimapark 2469:** Oppland fylkeskommune skal bidra til at Klimapark 2469 blir en interessant nasjonal og internasjonal arena for ungdom. Målet er å skape forståelse, opplevelse og refleksjon knyttet til tematikken, natur, kulturminner og klima i et langtidsperspektiv. Det vil settes fokus på prosjekter hvor natur- og kulturarven i Oppland blir arena for ungdomssamarbeid på tvers av landegrensener.
- **Kulturutveksling:** OFK skal jobbe videre med å gi unge talenter mulighet for deltagelse på internasjonale arenaer gjennom UKM, kulturskoler etc.

OPPLAND
fylkeskommune

Postboks 988, 2626 Lillehammer - Tlf: 61 28 90 00
E-post: postmottak@oppland.org
www.oppland.no